

SPIS TREŚCI

WSTĘP	13
 Dokumenty	
Monitorowanie działalności niemieckiej w Latynoameryce	45
Nr 1. 1949 kwiecień 13, Warszawa – Tajne pismo Tadeusza Żebrowskiego, dyrektora Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Warszawie, do posła RP w Buenos Aires Stefana Szumowskiego, posła RP w Meksyku Jana Drohojowskiego i posła RP w Rio de Janeiro Wojciecha Wrzosa na temat propagandowej działalności niemieckiej w Ameryce Łacińskiej	47
Nr 2. 1949 maj 18, Rio de Janeiro – Tajny raport Wojciecha Wrzosa, posła RP w Brazylii, do Tadeusza Żebrowskiego, dyrektora Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w kwestii nasilania się propagandy niemieckiej w Brazylii	48
Nr 3. 1949 wrzesień 10, Meksyk – Tajne opracowanie Jana Drohojowskiego do Jana Wróblewskiego, naczelnika Wydziału Ameryki Łacińskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych, na temat obecności Niemców w Ameryce Łacińskiej ...	50
 Poszukiwanie kolaborantów i zbrodniarzy wojennych (obywateli polskich – Polaków, którzy zabijali Polaków)	
Nr 4. 1949 kwiecień 19, Warszawa – Tajna notatka Departamentu III Nadzoru Prokuratorskiego Ministerstwa Sprawiedliwości do Ministerstwa Spraw Zagranicznych w sprawie przestępcy wojennego Józefa Olmy	101
Nr 5. 1949 maj 24, Warszawa – Tajna notatka Ministerstwa Spraw Zagranicznych do Departamentu Nadzoru Prokuratorskiego Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie zaginionego pisma dotyczącego przestępcy wojennego Józefa Olmy	103
Nr 6. 1949 czerwiec 28, Warszawa – Tajna notatka Arnolda Gubińskiego, Ministerstwo Sprawiedliwości, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, informująca o udostępnieniu pisma dotyczącego przestępcy wojennego Józefa Olmy	104
Nr 7. 1949 styczeń 22, Warszawa – Tajna notatka Arnolda Gubińskiego do Ministerstwa Spraw Zagranicznych w kwestii ustalenia aktualnego miejsca pobytu przestępcy wojennego Józefa Olmy (odpis)	105
	106

Nr 8. 1949 sierpień 8, Warszawa – Tajna notatka Ministerstwa Spraw Zagranicznych do Departamentu Nadzoru Prokuratorskiego Ministerstwa Sprawiedliwości informująca o prawdopodobnym miejscu pobytu przestępcy wojennego Józefa Olmy	107
Nr 9. 1949 sierpień 25, Warszawa – Tajna notatka Tadeusza Żebrowskiego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, do Poselstwa RP w Buenos Aires w sprawie wniosku o ekstradycję przestępcy wojennego Józefa Olmy	108
Nr 10. 1949 listopad 17, Buenos Aires – Tajna notatka Michała Kobieli do Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych z prośbą o nadesłanie fotografii przestępcy wojennego Józefa Olmy	109
Nr 11. 1949 grudzień 3, Warszawa – Tajna notatka Jana Wróblewskiego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, do Poselstwa RP w Buenos Aires w sprawie konieczności zebrania informacji na temat przestępcy wojennego Józefa Olmy ...	110
Nr 12. 1949 grudzień 3, Warszawa – Tajna notatka Tadeusza Żebrowskiego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, do Departamentu Nadzoru Prokuratorskiego Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie utrudnionych poszukiwań przestępcy wojennego Józefa Olmy	111
Nr 13. 1949 grudzień 7, Warszawa – Tajna notatka Andrzeja Szemińskiego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, do Departamentu Nadzoru Prokuratorskiego Ministerstwa Sprawiedliwości z ponowną prośbą o dostarczenie fotografii przestępcy wojennego Józefa Olmy	112
Nr 14. 1950 kwiecień 17, Warszawa – Tajna notatka Departamentu Nadzoru Prokuratorskiego Ministerstwa Sprawiedliwości do Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych informująca o braku możliwości zdobycia fotografii przestępcy wojennego Józefa Olmy	113
Nr 15. 1950 kwiecień 25, Warszawa – Tajna notatka Tadeusza Żebrowskiego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, do Poselstwa RP w Buenos Aires w sprawie kontynuowania poszukiwań przestępcy wojennego Józefa Olmy	114
Nr 16. 1951 listopad 30, Buenos Aires – Tajna notatka Czesława Słowakiewicza, Wydział Konsularny Poselstwa RP w Buenos Aires, do Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych informująca o braku nazwiska Józefa Olmy w kartotekach argentyńskich	115
Nr 17. 1952 styczeń 14, Warszawa – Tajna notatka Andrzeja Szemińskiego, naczelnika Wydziału Brytyjskiego Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych, do Generalnej Prokuratury RP zawiadamiająca o braku nazwiska Józefa Olmy w kartotece osób przybyłych do Argentyny	116
Poszukiwanie kolaborantów i zbrodniarzy wojennych (obywateli polskich – Żydów, którzy zabili Żydów)	117
Nr 18. 1946 grudzień 18, Rio de Janeiro – Pismo Wojciecha Wrzosa, posła RP w Rio de Janeiro, do Ministerstwa Sprawiedliwości z prośbą o wskazówki odnośnie do dalszego postępowania w sprawie Chaskla Rosenberga (wraz z załącznikami)	119

Nr 19. 1947 czerwiec 30, London – 2956. United Nations War Crimes Commission to the Representative of the Government of Poland on the United Nations War Crimes Commission (Zaświadczenie Komisji Narodów Zjednoczonych ds. Zbrodni Wojennych o umieszczeniu Lejbusia Zajfmana na liście osób oskarżonych o zbrodnie wojenne)	126
Nr 20. 1947 lipiec 2, [Londyn] – Pismo Mariana Muszkata, delegata do UNWCC, do Wojciecha Wrzoska, posła RP w Rio de Janeiro, w kwestii przestępców wojennych, którzy znaleźli się na liście UNWCC (odpis dla Departamentu Politycznego MSZ)	127
Nr 21. 1947 sierpień 4, [Londyn] – Pismo Mariana Muszkata, delegata do UNWCC, do Wojciecha Wrzoska, posła RP w Rio de Janeiro, na temat zastrzeżeń dotyczących sposobu ekstradycji przestępców wojennych Abrama i Lejbusia Zajfmanów	129
Nr 22. 1947 listopad 13, Warszawa – Pismo Adolfa Dąba, prokuratora Sądu Najwyższego, do Wydziału Amerykańskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat konieczności ekstradycji Chaskła Rozenberga i braci Zajfmanów do Polski	130
Nr 23. 1948 czerwiec 16, Rio de Janeiro – Pismo do Ministerstwa Spraw Zagranicznych w sprawie konieczności zawarcia traktatu o ekstradycji między Polską a Brazylią wobec odmowy przez rząd brazylijski ekstradycji do Polski braci Abrama i Lejbusia Zajfmanów	131
Nr 24. 1948 październik 12, Warszawa – Notatka Biura Prawno-Traktatowego do Wydziału Amerykańskiego Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat trudności związanych z ekstradycją do Polski braci Zajfmanów i Chaskła Rozenberga	133
Nr 25. 1948 grudzień 1, Warszawa – Notatka z rozmowy z prokuratorem Danilewiczem z Wydziału III Departamentu Nadzoru Prokuratorskiego Ministerstwa Sprawiedliwości w sprawie ekstradycji Chaskła Rozenberga i braci Zajfmanów	135
Nr 26. 1948 grudzień 7, Warszawa – Pismo Tadeusza Żebrowskiego, dyrektora Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych, do Poselstwa RP w Rio de Janeiro w kwestii warunków koniecznych do wystąpienia z wnioskiem o ekstradycję do Polski Chaskła Rozenberga i braci Zajfmanów	137
Nr 27. 1949 marzec 3, Rio de Janeiro – Pismo Wojciecha Wrzoska, posła RP w Rio de Janeiro, do Tadeusza Żebrowskiego, dyrektora Departamentu Politycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w kwestii trudności zdobycia jednoznacznych zeznań świadków przestępstw Chaskła Rozenberga i braci Zajfmanów	138
Nr 28. 1949 marzec 28, Warszawa – Pismo Jana Wróblewskiego, naczelnika Wydziału Ameryki Łacińskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych, do Wydziału III Departamentu Nadzoru Prokuratorskiego Ministerstwa Sprawiedliwości z załączonymi materiałami na temat braci Zajfmanów i informacją dotyczącą pokrycia kosztów ekstradycji Chaskła Rozenberga do Polski	139

Nr 29. 1949 marzec 28, Warszawa – Pismo Jana Wróblewskiego, naczelnika Wydziału Ameryki Łacińskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych, do Poselstwa RP w Rio de Janeiro w sprawie aktualnego adresu Chaskła Rozenberga i stanowiska kolonii żydowskiej w Brazylii na temat kosztów ekstradycji Zajfmanów do Polski	140
Nr 30. 1949 maj 20, Rio de Janeiro – Pismo Wojciecha Wrzoska, posła RP w Rio de Janeiro, do Wydziału Ameryki Łacińskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych przekazujące adres poszukiwanego Chaskła Rozenberga	141
Nr 31. 1949 sierpień 6, Warszawa – Pismo Departamentu Nadzoru Prokuratorskiego Ministerstwa Sprawiedliwości do Wydziału Ameryki Łacińskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych przekazujące decyzję o rezygnacji z ekstradycji do Polski Chaskła Rozenberga i braci Zajfmanów	142
Nr 32. 1949 sierpień 17, Warszawa – Pismo Jana Wróblewskiego, Wydział Ameryki Łacińskiej Ministerstwa Spraw Zagranicznych, informujące Poselstwo RP w Rio de Janeiro o decyzji odstąpienia Polski od ekstradycji Chaskła Rozenberga i braci Zajfmanów	143
Odpowiedzi na zarzuty dotyczące antysemityzmu w Polsce	145
Nr 33. 1957 luty 5, Buenos Aires – Wyciąg korespondencyjny nr 1448 w sprawie statusu przedstawiciela PLO w Brazylii i prośby redakcji tygodnika „Tribuna” (ściśle tajne)	147
Nr 34. 1957 luty 14, Rio de Janeiro – Pismo Związku Żydów Polskich w Brazylii do Wojciecha Chabasińskiego, posła PRL w Brazylii, z prośbą o przekazanie załączonego memoriału rządowi PRL	148
Nr 35. 1957 luty 14, Rio de Janeiro – Memoriał Związku Żydów Polskich w Brazylii do rządu PRL w sprawie przywrócenia należnych praw społeczności żydowskiej w PRL (tłum. z jęz. portugalskiego)	149
Nr 36. 1957 luty 28, Rio de Janeiro – Notatka Ryszarda Habdasa w sprawie uzyskania odpisu aktu małżeństwa przez Mieczysława Grzybowskiego	151
Nr 37. 1957 marzec 2, Rio de Janeiro – Notatka Wojciecha Chabasińskiego, Wydział Konsularny Poselstwa PRL w Rio de Janeiro, do Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych dotycząca memorandum Związku Żydów Polskich w Brazylii do rządu PRL	152
Nr 38. 1957 marzec 9, Warszawa – Szyfrogram Bolesława Jelenia, dyrektora Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych, do Wojciecha Chabasińskiego, posła PRL w Brazylii, w kwestii zarzutu antysemityzmu w PRL przez Związek Żydów Polskich w Brazylii	154
Uczestniczenie w poszukiwaniach zbrodniarzy z terenów republik ZSRR (sprawa Herbertsa Cukursa)	155
Nr 39. 1951 listopad 26, Rio de Janeiro – Poufna notatka Euzebiusza Dworkina, Poselstwo RP w Rio de Janeiro, do Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych na temat wniosku o ekspulsję zbrodniarza wojennego Herbertsa Cukursa	157

Nr 40. 1952 lipiec 23, Moskwa – Poufna notatka Stanisława Mleczaka, Ambasada RP w Moskwie, do Wydziału Radzieckiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych informująca o braku materiałów dotyczących Herbertsa Cukursa	159
Nr 41. 1952 sierpień 7, Warszawa – Poufna notatka Andrzeja Szemińskiego, naczelnika Wydziału Brytyjskiego Departamentu III Ministerstwa Spraw Zagranicznych, do Poselstwa PRL w Rio de Janeiro informująca o braku materiałów na temat Herbsta Cukursa	160

Monitorowanie ścigania hitlerowskich zbrodniarzy niemieckich (sprawa schwytania Adolfa Eichmanna i poszukiwań Josefa Mengelego)

Nr 42. 1960 czerwiec 2, Buenos Aires – Wyciąg korespondencyjny nr 7343 w sprawie porwania Adolfa Eichmanna i wywiezienia go do Izraela (ściśle tajne)	161
Nr 43. 1960 czerwiec 3, Buenos Aires – Claris nr 7 z 2 i 3 VI 1960 r. na temat wywiezienia Adolfa Eichmanna z Argentyny	163
Nr 44. 1960 czerwiec 8, Buenos Aires – Claris nr 14 z 7 i 8 VI 1960 r. z wyjaśnieniami Ambasady Izraela w Warszawie na temat wywiezienia Adolfa Eichmanna z Argentyny do Izraela	164
Nr 45. 1960 czerwiec 10, Buenos Aires – Claris nr 16 z 9 i 10 VI 1960 r. dotyczący odpowiedzi Ministerstwa Spraw Zagranicznych Argentyny na notę Izraela w sprawie porwania Adolfa Eichmanna	165
Nr 46. 1960 czerwiec 10, Tel Awiw – Wyciąg korespondencyjny nr 7737 na temat nieoficjalnej opinii Polski w sprawie Eichmanna (ściśle tajne)	166
Nr 47. 1960 czerwiec 11, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 7762 dotyczący formalnego wniesienia przez Argentynę sprawy Eichmanna na posiedzenie Rady Bezpieczeństwa ONZ (ściśle tajne)	167
Nr 48. 1960 czerwiec 11, Buenos Aires – Wyciąg korespondencyjny nr 7796 na temat stanowiska Izraela w sprawie wydania Adolfa Eichmanna Argentynie (ściśle tajne)	168
Nr 49. 1960 czerwiec 12, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 7832 dotyczący stanowiska Polski w kwestii ekstradycji Adolfa Eichmanna (ściśle tajne)	169
Nr 50. 1960 czerwiec 15, Warszawa – Notatka Adama Rapackiego, ministra spraw zagranicznych, w kwestii ewentualnego wystąpienia z żądaniem ekstradycji Adolfa Eichmanna do Polski (ściśle tajne)	170
Nr 51. 1960 czerwiec 15, Oslo – Claris nr 38 z 15 VI 1960 r. dotyczący sporu argentyńsko-izraelskiego w kwestii postawienia Adolfa Eichmanna przed sądem	171
Nr 52. 1960 czerwiec 16, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8017 na temat możliwości polubownego załatwienia sprawy Eichmanna (ściśle tajne)	173
Nr 53. 1960 czerwiec 17, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8064 w kwestii zerwania rozmów Argentyny z Izraelem w sprawie Eichmanna (ściśle tajne)	175
Nr 54. 1960 czerwiec 17, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8064 w kwestii zerwania rozmów Argentyny z Izraelem w sprawie Eichmanna (ściśle tajne)	176

Nr 54. 1960 czerwiec 18, Nowy Jork – Claris nr 40 z 17 VI 1960 r. informujący o terminie posiedzenia Rady Bezpieczeństwa ONZ w celu rozpatrzenia skargi Argentyny w sprawie Eichmanna	177
Nr 55. 1960 czerwiec 18, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8121 na temat usztywnienia stanowiska Argentyny w sporze o Adolfa Eichmanna (ściśle tajne)	178
Nr 56. 1960 czerwiec 18, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8122 dotyczący oświadczenia przedstawiciela Argentyny w sprawie ukarania Adolfa Eichmanna (ściśle tajne)	179
Nr 57. 1960 czerwiec 18, Buenos Aires – Claris z 18 VI 1960 r. na temat narastających kontrowersji wokół delegata Argentyny przy Radzie Bezpieczeństwa ONZ	180
Nr 58. 1960 czerwiec 18, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8123 w sprawie ujawnienia listy nazwisk konfidentów hitlerowskich w Argentynie, w tym nazwiska delegata Argentyny przy Radzie Bezpieczeństwa ONZ (ściśle tajne)	182
Nr 59. 1960 czerwiec 18, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8124 w kwestii konsultacji stanowiska Polski ze stałym przedstawicielem ZSRR przy ONZ (ściśle tajne)	183
Nr 60. 1960 czerwiec 18, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8125 dotyczący wskazówek na temat polskiego stanowiska na sesji Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Eichmanna (ściśle tajne)	184
Nr 61. 1960 czerwiec 19, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8204 informujący o możliwości złagodzenia stanowiska Argentyny w sporze z Izraelem (ściśle tajne)	186
Nr 62. 1960 czerwiec 20, Warszawa – Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Departament III, Memorandum argentyńskie dotyczące sprawy Eichmanna w Radzie Bezpieczeństwa ONZ	187
Nr 63. 1960 czerwiec 21, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8272 na temat projektu rezolucji na sesję Rady Bezpieczeństwa ONZ, przekazanego przedstawicielowi Polski (ściśle tajne)	189
Nr 64. 1960 czerwiec 21, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8273 informujący o oczekiwanym spotkaniu przywódców Izraela i Argentyny (ściśle tajne)	190
Nr 65. 1960 czerwiec 21, Buenos Aires – Szyfrogram nr 6602 przekazujący odpowiedź Polski na prośbę strony argentyńskiej o poparcie na sesji Rady Bezpieczeństwa ONZ (ściśle tajne)	191
Nr 66. 1960 czerwiec 22, Buenos Aires – Wyciąg korespondencyjny nr 8350 na temat spodziewanych rezultatów spotkania przywódców Argentyny i Izraela (ściśle tajne)	192
Nr 67. 1960 czerwiec 23, Moskwa – Wyciąg korespondencyjny nr 8433 na temat stanowiska ZSRR w Radzie Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Eichmanna (ściśle tajne)	193

Nr 68. 1960 czerwiec 24, Nowy Jork – Wyciąg korespondencyjny nr 8509 w kwestii przyjęcia rezolucji Argentyny w sprawie Eichmanna przez Radę Bezpieczeństwa ONZ (ściśle tajne)	195
Nr 69. 1960 lipiec 11, Warszawa – Ściśle tajna notatka Adama Rapackiego, ministra spraw zagranicznych, na temat stanowiska Polski wobec taktyki strony izraelskiej w sprawie Eichmanna	196
Nr 70. 1960 lipiec 25, Warszawa – Notatka Mieczysława Łobodycza, dyrektora Departamentu IV Ministerstwa Spraw Zagranicznych, do Janusza Gumkowskiego, dyrektora Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce w Ministerstwie Sprawiedliwości, dotycząca kwestii udostępnienia zgromadzonych w Polsce materiałów na temat Eichmanna	197
Nr 71. 1960 październik 29, Warszawa – Ściśle tajna notatka Zygryda Wolniaka z rozmowy z posłem Izraela Rehavamem Amirem na temat stanowiska Polski w kwestii jurysdykcji sądu izraelskiego i udostępnienia dokumentów w sprawie Eichmanna	198
Nr 72. 1960 listopad 4, Warszawa – Tajna notatka w związku z rozmową Zygryda Wolniaka, posła RP, z posłem Izraela	200
Nr 73. 1960 czerwiec 28, Buenos Aires – Wyciąg korespondencyjny nr 8685 w sprawie wniosku o ekstradycję Josefa Mengelego (ściśle tajne)	201
WYKAZ SKRÓTÓW	203
BIBLIOGRAFIA	205
INDEKS OSÓB	219